

BRASSÓI LAPOK

Főszerkesztő: SZELE BÉLA dr.

POLITIKAI NAPILAP

Felelősszerkesztő: KÓCSIS BELA

ÁRA:	Az előfizetés ára helyben:	Az előfizetés ára vidékre:	Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:	Előfizetési árak külföldre:	HIRDETÉSEKET	BUKARESTREN:
2 LEI	Évente 480 lei Félévre 240 Negyedévre 120 Havonta 42 Kézbesítési díj havonta 10	Évente 500 lei Félévre 260 Negyedévre 140 Havonta 50 Bérmintve postán küldve	BRAȘOV—BRASSÓ, Kapu-ucca 64—65. szám. Telefonszámok Szerkesztőség 177. Kiadóhivatal és nyomda 82. sz.	Negyedévre 250 lei Félévre 500 A portódíjak emelése esetére az előfizetési díj emelésének jogát fenntartjuk magunknak.	Brassó kivételével kizárólag a PUBLICITÉ RADOR, BUCAREST, Strada Berthelot No. 1 vagy annak fiókjai vesznek fel. APRÓHIRDETÉSEK közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendő vagy bármelyik bizományosunk útján is feladhatók	2.50 LEI Vasárnap 5 LEI

XXX. ÉVFOLYAM.

BRAȘOV—BRASSÓ, 1924. április 4. (Péntek)

78 SZÁM

Nagyérdekű

előadást tartott Bratianu Vintilla pénzügyminiszter Bukarestben Románia multijáról és jövőjéről. Elsőben azt a helyzetet ismertette, amibe az új Románia a világháború után került, s ennek alapján fejtette ki a jövőendő gazdasági programját. Ebben a programban az ipari fejlődés előmozdítása a legfontosabb. Biztosítandónak tartja az elsőrendű anyagok értékesítését, a tőke kedvező felhasználását, az energiaforrások elátását, a tengeri és folyami hajózás, valamint a vízen való szállítás nagyobbarányu organizációját. Együttal szükségesnek tartja a miniszter, hogy a hazai ipar megfelelő vényvédelemben részesüljön, közraktárak létesüljenek és a föld termékei intenzív módon használtassanak ki.

Valóban, a pénzügyminiszter tisztán látja és helyesen értékeli a jövő feladatait, de előadásának ép úgy, mint programjának, egy nagy, fundamentális, majdnem fatálisnak is nevezhető hibája és hiánya van. A miniszter ugyanis, amikor, bár csak társadalmi jellegű társaság ülésén, ugynevezett elit-körönség előtt gazdasági programot ad, feltűnően mellőzi azokat az alapelveket és alapintézményeket, melyeken az ország virágzó gazdasági fejlődése történhetik. Ez a homokba dugott fejjel a vihar elvonulását váró strucc politikája, de nem lehet az egy aktív, államférfiúi szerepre hivatott miniszteré, akinek a szépen kicirkalmazott programot meg is kell valósítania. Annak nem szabad egy pillanatra sem elfelejtenie, hogy Romániában ma még milyen súlyos rendszertelenség és morális akadályai vannak az egészséges gazdasági fejlődésnek, s hogy éppen az a kormány, amelynek ő egyik legbefolyásosabb, s talán legértékesebb tagja is, negatív módon ép e gazdasági fejlődés útját zárja el egyrészt felületes, elfogult és sok tekintetben erőszakos, de minden tekintetben erőszakolt politikájával.

Ha e tekintetben megkérdőznék a pénzügyminiszter Románia egyik legkiválóbb pénzügyi kapacitását, Blank Arisztidet, akit egy gazdasági jellegű és a jövő fejlődést szolgáló előadása során, a multiban szerzett érdemet elismerésül a jövő virágai, egyetemi ifjak alaposan helybenhagytak, ő bizonyára a saját esetével illusztrálná legjobban, micsoda erkölcsi erőforrások hiányzanak a gazdasági erőforrások alapos feltéréséhez és szerencsés kihasználásához.

Azok a viszonyok, amelyek közt mostanában Románia ipari és kereskedelmi élete hányódik, telve súlyos terhekkel, (vámtételek, adók, illetékek, baksikok, áruelsikkadások, vagonhiány, lassu szállítás, hosszadalmas eljárás, pénzhiány, valutaromlás, bankkrácia, stb. stb.) elementáris kerékkötői minden olyan fejlődésnek, mint aminőt Bratianu Vintilla jóhiszeműen, jóakarattal, de egy kába illúziótól megtevesztve, s a valóság kérérlhetetlen igazságait meg nem hallgatva, meg nem értve, elméleti módon elénk tár.

Tessék csak legelőbb az állam rendjének és irányának forgató tengelyévé tenni a törvényességet, a szakértelem elkötelezettségét, a tisztviselő hozzájárulását, a társadalmi osztályok, fajok, intézmények egyensúlyát, a munka és a tisztesség méltó megbecsülését, a kötelesség és felelősségérzetet, a megbízhatóságot és bizalomkeltést, s akkor természetesen és csodás len-

dülettel fog minden Vintilla miniszter ur álmai és tervei szerint megvalósulni. Mert Románia csakugyan a nagyszerű, a beláthatatlan gazdasági lehetőségek hazája, ahol soha nem sejtett hatalmas koncepciók ölthetnek testet

Millerand diktaturát akart Franciaországban

Az új Poincaré kormány helyén direktóriumot szeretett volna látni

LONDON, április 2. Az angol munkáspártnak állítólag hiteles jelentés érkezett, amely szerint az új Poincaré kormány megalakítása egyenesen Millerand tetszése ellenére, sőt megkerülésével történt. Millerand ugyanis azt hitte, hogy

Poincaré enyhébb formában diktaturát állít fel direktóriummal,

s ezért ígerte meg Poincarénak, hogy nem neheztli meg az általa kiválasztottnak a kabinetbe való jutását. A diktatura élén Millerand vagy saját magát, vagy Poincarét, vagy pedig Mangin tábornokot szeretne volna látni. Hogy mennyire komoly volt Millerandnak ez

Végleges szakadás előtt a bécsi konferencia

Besszarábia kérdésében nem lehet megállapodásra jutni

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BÉCS, április 2. Amire a román bizottság már Bécsbe való elutazása előtt számított, az, ugyilátszik, most már holtbizonyossággal bekövetkezik: a bécsi orosz-román konferencia eredmény nélkül fel fog bomlani. Besszarábia hovatartozásának kérdése a tárgyalások központjába toldott, s annak elintézése a további tanácskozások conditio sine qua non-jává lett. Az eddigi tanácskozások mind e kérdés körül forogtak, s a hétfői ülés is a román álláspont tárgyalásával telt el. S annak eredményeképpen a szovjetküldöttség ismét kinyilatkoztatta, hogy

Államválság fenyeget Jugoszláviában

Zagrábban új parlamentet alakítanak az ellenzékiek Nem tekintik a szkupstinát illetékesnek a népképviselőkre

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BELGRÁD, április 2. Az a körülmény, hogy a Radics-párti képviselők bevonultak a jugoszláv szkupstinába, s ezzel az ellenzék többségre jutott, a legnagyobb felfordulást és fejtelenséget idézte elő a délszláv állam politikájában. Hiába próbálkozott Pasics, az örökéletű miniszterelnök Prihcevszcsékkal, hogy életképes kormányt teremtsen, a harminchat Radicspárti képviselővel megnövekedett ellenzék többséggé lett a parlamentben, amely megtagadta a kormánynak minden erőlködését, hogy a radikális kormánypart politikáját érvényesítse. Ez vezette a kormány fejtét abban az elhatározásában, hogy a szkupstina üléseit bizonytalan időre elnapolja.

Ez az intézkedés újabb bonyodal-

as a milliók gyönyörteljes jólét paradicsomában élhetnek. De mindehez, a hogy a tudós és bölcs és belátó Mehdinti mondta, a politikának az erkölcs gyakorlatának kell lennie.

a szándéka, bizonyítja, hogy a Millerandhoz közelálló politikusok máris támadják az új Poincaré kormányt, a mely jelentéktelen egyének helyett politikai tekintélyekből áll.

Különböznélre jár, hogy a francia parlament jelenlegi ülését április ötödikén berekesztik.

Hazautaztak az amerikai szakértők

Párisból érkezett távirat jelenti, hogy a Chicago Tribune szerint az amerikai szakértők április huszadikán visszautaznak Amerikába. A szakértők között teljes az egyetértés, s a jelentést egyhangulag fogadták el.

Oroszország semmi körülmények között sem mond le a besszarábiai népszavazás követeléséről. Miután pedig Románia csak akkor hajlandó tárgyalni ha Besszarábiát román területnek ismerik el, valószínű, hogy a tárgyalásokat a szerda délutáni ülésen végleg megszakítják.

Besszarábia függő kérdése ezzel azonban még mindig elintézetlen marad, s az elkövetkező bonyodalmakban ez a földterület még nagy szerepet fog játszani.

makat idézett elő: az elnapolás ellenzéki körökben nagy megütközést keltett.

azt a parlament elleni nyílt erőszaknak tekintik, s megtorlásul arra készülnek, hogy az ellenzék, mint népképviselői többsége Belgrádot elhagyja, Zagrábba költözzék, s ott a belgrádi szkupstina figyelembe vétele nélkül önálló harározatokat hoznak. Diplomáciai körök véleménye szerint Jugoszláviában a legveszedelmesebb államválság fenyeget.

Igazolják a Radics-pártiak mandátumait

BELGRÁD, április 2. Jovanovics, a szkupstina elnöke, ma benyújtotta lemondását, mert helyteleníti a kor-

mánynak azt az eljárását, amelylyel a Radicspárti mandátumokat kezeli.

Ellenzéki körökben az egész Pasics-kormány súlyos belválságáról beszélnek.

A szkupstina tegnap esti ülésén egyébként újabb tizenöt Radicspárti mandátumot hitelesítettek.

Sztambulinszky hivei mozgolódnak

SZÓFIA, április 2. A szófiai hatóságok Sztambulinszky hiveinek újabb összeesküvéséről szereztek tudomást. Az összeesküvés célja a kormány megbuktatása és a köztársaság kikiáltása volt. A hatóságok igen sok embert tartóztattak le, akik részesei az összeesküvésnek.

Összeesküvést fedeztek fel Temesváron

TEMESVÁR, április 2. Az itteni katonai hatóságok nagyarányu kémiszervezetnek jöttek a nyomára. A részletekről eddig semmiféle juttott nyilvánosságra, mindössze annyi tény, hogy a hatóságok két tényleges századost és tizenhét polgári egyént letartóztattak. A két tiszt a volt osztrák-magyar hadsereg tagja volt. A nyomozást Negulescu ezredes, vezérkari főnök személyesen vezeti. A vizsgálat, amelyet a katonai hatóságok a szigurancaival karöltve folytatnak le, a legnagyobb titokban folyik.

Ludendorff szégyenli felmentését

MÜNCHEN, ápr. 2. A müncheni hazafurakási perben hozott ítélet általános fel-tűnést keltett s főként Ludendorff felmentése hatott a szenzáció erejével.

Az ítélet szenzációs voltát növelte Ludendorffnak az ítélet kihirdetése után tett kijelentése:

— Felmentésemet szégyennek tartom — mondotta — amellyel katonakabátomat, rendjeleimet és kitüntetéseimet megsértel-tél.

E nyilatkozatra a közönség felugrott és percekig tartó tapsal ünnepelte Ludendorffot ezért a kijelentésért. A törvényszék elnöke erőlyes szavakkal intette rendre a közönséget, amely a bíróság épülete elé vonult, hogy ott megvárja az elítélteket. A nagyobb tüntetésnek csak úgy vehették elejét, hogy a lovas és gyalogos rendőrök gummibotokkal szétverték a zajongó publikumot.

Holland ujságíró előadása Budapesten a romániai viszonyokról

BUDAPEST, április 2. Wirz Frigyes dr., holland ujságíró, aki legutóbbi tanulmányuton járt Romániában és közben Brassóban is megfordult, a zeneakadémiára termében feltűnést keltő előadást tartott az erdélyi és bánáti kisebbségek helyzetéről. Wirz egy hónapot töltött Romániában, ahol alkalma volt összehasonlítani a békeszerződés pontjait a valósággal. A holland ujságíró előadásában hangoztatta, hogy a semleges külföldnek kötelessége szemmel tartani az idegen uralom alá került nemzeti kisebbségek sérelmeit.

Szaporodnak az állásnélküli munkások Nagyváradon

A munkabérek és a munkások Épülnek a munkáslakások

— A Brassói Lapok munkatársától. —

NAGYVÁRAD, április 1. Csak nemrég szűnt meg a hangzatos elnevezés a biharos szónátor ajkáról egyes nagyváradai gyárakat illetően, hogy az a munkásságot ébértől foglalkoztatják s egyes nagyvállalkozók alaposan kihasználják a határszéli helyzetet, a munkásság kizsákmányolására. Nem haladhatunk el e vádak mellett szó nélkül, habár mindenki első hallásra tisztában lehetett vele, hogy e vádak, ha nem is minden alap nélküliek, de koránfenn felelnek meg a valóságnak annyiban, mintha Nagyváradon a munkásság — mint Bianu állítja, — valóságos rabszolgaéletet él.

A munkásság helyzete, ha nem is olyan rózsás, mint amilyennek sokan s mi magunk is szeretnénk, még nem olyan sötét, mint ahogy azt a buharestiek látják. Nagyvárad Erdély egyik legnagyobb ipari városa és így a munkásság helyzete érzékenyen befolyásolja a város életét, mert a munkásság helyzete a bérmozgalmak, béremelkedésekkel járó áremelkedések befolyásolja a városi polgárság élet-standardját és megélhetését könnyebb, vagy nehezebb voltát.

Nagyváradon, ha az árakat összehasonlítjuk pl. a kolozsvári vagy temesvári árakkal, még ma is sokkal olcsóbb minden, mint a két másik nagy városban és ez egyedül az öntudatos, komoly dolgozórétegeknek köszönhető, akik bérmozgalmak alatt nemcsak saját maguk, de a polgári osztály életlehetőségeire is gondoltak, és ezért a béremelkedések s az ezekkel fokozatosan növekvő drágaság nem tették lehetővé a polgárság számára sem a megélhetést.

A nagyobb gyárakon kívül ma Nagyváradon nyolcvan nagyobb iparüzem és száznál több egy-két munkást foglalkoztató kisipari üzem működik és tízezer négyezer munkást dolgozik a városban. Állás nélkül mindössze négyszáz munkás van.

A munkásság helyzetét a nagyváradai szociáldemokrata párt egyik vezetője a következőkben jellemezte:

— A munkásság helyzete aránylag elég kedvező Nagyváradon. A szakmunkások már évekkal ezelőtt kivívták maguknak a 8 órai munkaidőt s megkeresnek havonta 3—4000, sőt ötezer lejt is. A segédmunkások közül a férfiak 2000, 2500 lejt, a leányok 600, 700 lejt kapnak havonta. A szakmunkásoknál a túlórákat külön fizetik. A nem szakmunkások munkaidője a 10—12 óráig is megaladja. A nagycsaládos munkások helyzete elég nehéz, de családtagjaik legfőbb részén dolgoznak megkeresik a szükségessé, úgy, hogy a szervezett munkások aránylag elég kedvező a helyzete. Az építő és asztalosiparban van a legnagyobb munkahány, a legjobb viszonyok között pedig a malmai és a vasgyári munkások vannak, a gépészek. A legrosszabb kereseti viszonyok a kőgyári munkásoknál vannak, akik mindössze 2 lejtől 5—6 lejtig növekvő órabért kapnak. A festőiparban is elég nagy a munkahány és így ezek a munkások elszárvágnak a városból s a Regátban igyekeznek elhelyezkedni. A kisiparos maga dolgozik és tanulókat alkalmaz, akiknek kevesebbet kell fizetni. A gyárak közül legutóbb a Star és Viktória téglagyárak települtek s munkáslakásokról a többi teleépíten, s munkáslakásokról a többi nagyobb gyár is gondoskodott. Az utóbbi időben sajnos szaporodik a munka nélküliek száma s ezek az országosan pangó építőipar miatt rendkívül szomorú viszonyok között élnek. Ezen a helyzeten azonban csakis a közmunkák országos megindítása és nagyarányú építési akció segíthet.

Spataru menti a csomafalviak vagyonát

Gyűlésre hívta a csomafalvi közbirtokosság tagjait

— A Brassói Lapok munkatársától. —

GYERGYOSZENIMIKLOS, ápr. 2. Spataru prefekt, hogy Bukarestben újból megerősítse inogó pozícióját, hogy újabb bizalmi szavazatokat biztosítson magának, újabb akcióra tökélt el magát, s ez alkalommal a gyergyócsomafalvi közbirtokosságot szemelte ki bizalomszállítóknak. Spataru prefekt kezdeményezésére és Lascu Sándor jegyző buzgálkodására a közbirtokosság tagjait gyűlésre hívták össze, amelynek célja az lett volna, hogy a csomafalvi közbirtokosság alakuljon át erdőtermelő szövetté. A gyűlésen Spataru személyesen elnökelt, aki meg is indokolta, hogy miért tartja szükségesnek ezt az átalakulást: azért, hogy az a pénz, amit eddig mások vágtak zsebre a közbirtokosság tagjaitól legyen. Ez a bevallott célja Spataru prefektus bizalmi szavazatszerző akciójának.

Spataru prefektus Csiki István dr. volt tanár üdvözlő beszédére adott válaszában újból megtette azt a kijelentést, amelyet már oly sokszor hangsúlyozott, de amelynek gyakorlati eredményét még sohasem láttuk: azt, hogy nagyon, nagyon szereti a székely népet; s minden törekvése arra irányul,

hogy annak bizalmát megnyerje. Ehhez még hozzájárult az is, hogy éppen erre a gyűlésre, amelyen a magyarság bizalmi vétumát akarta kiereszkolni magának, két újságíró is vitt magával, mindketten az Univerzál munkatársa az az Univerzál, amely állandó heccelődéssel izgat az erdélyi magyar kisebbség ellen.

Ami a gyűlésen tovább történt, az tulajdonképpen nem fontos. Husztagu bizottságot küldöttek ki, amelynek elnökévé természetesen megint csak Spataru tette meg magát, amelynek feladata leszen, hogy az igazgatóságot és a tisztikart megválassza. Ennek a bizottságnak egyik tagja lett Gál Alajos alfalvi körorvos is, aki a gyűlés után megtartott banketten szállította azt, ami Spatarunak kellett: üdvözlötte őt, s a székelység szeretetéről és ragaszkodásáról biztosította őt. A csomafalvi gazdák jóhiszeműleg megjelentek a gyűlésen, arra azonban, hogy az erdőtermelő szövetté alakuljon, nem voltak hajlandók, kevés kivétel van, hisz Spataru elérte célját: Bukarest felé újból megmutathatja, hogy a csiki székelység bizalmát bírja.

Látogatás Gál Sándornál

A volt Erdélyi Székely Szövetség és a magyar képviselőház egykori elnöke nyilatkozik hazatéréséről, a repatriált magyar tisztviselők sorsáról, s a magyaroknak testvérgyűlölő aknamunkájáról

— A Brassói Lapok munkatársától. —

SZÁSZREGEN, április 2. A régi közeget, merész kiszögeléseivel és barátságatlan nekijárlásaival még mindig a maradiság idejére emlékeztető Dedrád-uccában van a Teplánszky kúria. Büszkén szétterpeszkedő magas parterének boldog lakói a marosvölgyi lakonjunktura áldásait élvezték s a nagy épülettömb hamarosan szűknek bizonyult a benne lakók és vendégeik elhelyezkedésére. Manzardszerű részben otthonias kényelemmel berendezett vendégszobák sorakoznak. Egy ilyen vendégszobába nyitok be, hogy szembenálljak a magyar országgyűlés képviselőházának egykori elnökével, Gál Sándorral.

A nagy véderőviták után, amikor az egykori Magyarország politikai közvéleménye vöröscseruzájával keresztülhúta a szabadelvű uralom megdöntését, akkor került felszínre Gál Sándor, aki képségeivel és tudásával hamarosan egyik vezető egyénisége lett a politikai életnek s csakhamar beválasztották a házelnöki méltóságba. Ebben az időben sokszor megcsodáltam a parlament tudósítók páholyából pártatlan erélyét, amelynek ma nyomát se veszem észre a viszonyított Gál Sándorban, aki egy élet keserűségét és csalódását hordja remegő, reszkető vállain.

A nagy sorscsapások hamvas hajszálait valamennyien itt viseljük halántékunkon. Hanem Gál Sándort még is nagyon-nagyon megviselte az a néhány év, amely a háború alatt és a háború után fölkavarta a világtörténelmet. A hatalmas, deli termet teljesen összeroppant, kezének és fejének remegése a lelkében dúlt, viharos kétségbeesés hullámvéréseinek nyomait, hangja vontatott s pillantásában nem csillog már a férfias akaraterő. Egy roncsa lett a multnak, aközé mégis Aszivesen látogattam el, mert a régi klasszikus politikai iskola úde, tiszta forrásából táplálkozik még mindig, kortársaihoz hasonlóan, amely forrásnak őszinte, tiszta italát olyan kevesen izlelik a ma porondra jutó politikusok közül. Céljai és szándékai iránt érdeklődöm mindenekelőtt.

— Az a célom, mondja, hogy — mint ember — végre megnyugodjam. A családomat ért súlyos megpróbáltatások, s a folytonos küzdelem a létért, kifárasztottak. Most haza szeretnék jönni Erdélybe. Kilenc szobás házat akarok, de az erdőtermelő száma le-

foglalták. Ha ezt szabaddá tehetem, s ha a szabaddátétel időpontját összehangba tudom hozni családom letelepedésének idejével, úgy hazajövünk Erdélybe.

— Résztvesz-e majd méltóságod a magyarság politikai küzdelmeiben?

— En teljesen kikapcsolódtam úgy a magyarországi, mint az erdélyi politikai életből. Ez utóbbit illetően úgy szólván analfabéta vagyok. De ettől eltekintve sem kívánok semmiféle politikai mozgalomban résztvenni azóta, a mióta meggyőződéseim szerint az egész világ politikai ideológiája újra részint nyílt, részint titkos pártküzdelmekbe merül. Reám most, hogy az agrárreform során elvették minden vagyonomat és földönfutóvá tettem, a családjám és gyermekeim jövőjeért aggodó és dolgozó családapák kötelességei hárulnak.

— Hát a repatriált magyarok, nem lettek-e földönfutók?

— Ugy van. Közös sorsot járunk. De én a repatriált magyar testvéreim irigondtak román állampolgárságukról, én ezt az állampolgárságot mindig megtartottam. Sőt 1918-ban, mint a budapesti Erdélyi Székely Szövetség elnöke, teljesen magam maradtam azon felfogással, hogy az erdélyi magyar tisztviselőknek le kell tenniük a hűség esküt. Ekkor a nagy politikai ellentétek miatt elkedvetlenedtem, visszavonultam, a szövetség feloszlott, s a Menekültügyi Hivatal irányította aztán a repatriálási akciót, amelynek rendjén kitelepültek közül sokan visszakiváncsognak Erdélybe.

— Hivatalosan nem kísérelték meg, hogy a visszatérni szándékozó repatriáltak megkapják visszatérésükhöz a román kormány engedélyét?

— Tudommal semmi ilyen hivatalos lépés nem történt, bár meg lehetett volna ezt kísérelni annak az akciónak kapcsán, (?) amelyről Önök is bizonyára értesülve voltak és amely Románia és Magyarország szorosabb kiépítését célozta.

A kölcsönügyre terelem a szót. Gál Sándor vonakodik nyilatkozni.

— Megvolna a magam véleménye, mondja. De nem nyilatkozhatom. Nem nyilatkozhatom, mert nem kerülhetek el bizonyos politikai vonatkozásokat. Ez pedig érdekeim ellen való volna. Hiszen amúgy is elég kellemetlenségnek vagyok kitéve. En idejövök, hogy családom, enyéim és a magam sorsát intézzem. És akkor megjelenik egy

cikk a kolozsvári Infratireóban, amely rosszindulatú besugárás, lelketlen emberek kezéből a vádak és vádalkalmak tömegét szórja reám. Sőt egy marosvásárhelyi magyar lap is bizonyára jóindulattal hiszékenységgel, arról közölt tudósítást, hogy én — hazatértem után — érintkezést kerestem az erdélyi magyarság politikai vezetőivel. Sajnos, ellenségeim vannak, magyarság, akiknek visszatérésem nem jelentene előnyt. Ezeknek a kezét érzem mindenütt...

Egy kis szünet után Gál Sándor fel-sóhajt:

— Nem vagyunk olyanok mind, amilyennek lennünk kellene! Nem képes felfogni egyik-másikunk azt, hogy a higgadt megfontolás retortáján állított szellemi-koncepció ma minden esztelenséget tilt s az adott helyzetbe való beilleszkedésnek törvényszerűségei retein belül is dolgozhatik a fajért az, aki dolgozni akar. En ismétlem, kifáradtam. Nekem már semmihez semmi közöm. Egyetlen erdélyi magyar politikussal sem találkozom, s ilyen találkozást nem is kerestem. De ez nem akadályozta meg rosszakaróimat abban, hogy csak a napokban is ne tegyenek feljelentést ellenem az állambiztonsági hivatalhoz, s irredentizmussal meg ne vádoljanak, amivel megnehezítek utfelelem kiállítását. Major marostordamegyei főispán udvarias és jóindulattal előzékenységgel fogadta kéresem, de kijelentette, hogy annak teljesítése iránt kérdést kell intéznie előbb a belügyminiszterhez. Most itt állok a legnagyobb bizonytalanságban. Vagyonomat elvették, házamat lefoglalták, gyermekeim biztató szót várnak apjuktól. S én ki vagyok szolgáltatva nem a hatalom kegyelmének, hanem névtelen testvéreim áskálódásának...

Kint megeredt az eső. A köd ráült a kis szoba ablakaiba. Elhallgattunk. Felálltam, s némán elbúcsúztunk. A csatakos utcán lábnyomok taposták egymást a sárban. Mint az emberek az élet szennyében...

Székely Béla.

Németország és a nagyköveti konferencia

BERLIN, április 2. A birodalmi kormány a nagyköveti konferenciához jegyzéket küldött, amelyben válaszolt a konferencia március ötödiki jegyzékére. A német kormány azt javasolja, hogy a nagyköveti konferencia vitás esetekben a népszövetséghez forduljon, melynek módja lesz az esetleg Németországba küldendő ellenőrző bizottságokat olyképp összeállítani, hogy ne az egyes hatalmak, hanem egész Európa érdekei érvényesüljenek.

Ha jól és olcsón akar vásárolni, úgy tekintse meg óriási raktáramat Kapu-ucca 39. szám alatt Szent János-ucca sarkon

WERBER SALAMON
cégnél.

Női chewlot minden színben . . .	133'—	lel
Női francia gabardin . . .	133'—	"
Női finom francia gabardin . . .	309'—	"
Női nehéz chewlot . . .	233'—	"
Női felöltő szövet minden színben . . .	133'—	"
Női finom bajadér csikos divat szövet . . .	112'—	"
Női fehérneműnek mosott sifon . . .	33'—	"
Férfi zefir ingeknek . . .	33'—	"
Madopolam 90 cm. . .	34'—	"
Lepedő vászon vastag szálú . . .	93'—	"
Mintás kehát belés . . .	73'—	"
Lepedő vászon 200 cm. . .	123'—	"
Szentgyörgyi szőttesek . . .	55'—	"

Férfi és női ruhák legújabb kiutaltig. Lumpor szalmák és pamutok nagy választékban, cémák, harisnyók, D. M. C. cikkek és egyéb rövidruha nagyban és kicsinyben kaphatók!

Megtekinthető minden i vételkötelezettség nélkül!

Zsák Zsineg
Kötőgyár Lugoson
HÁVAS DEZSŐ
TIMIȘOARA 8378
Kotel

A román állampolgárság megszerzésére és elvesztésére vonatkozó TÖRVÉNY
Kapható minden könyvtárakban és minden magyar nyelvű könyvtárban. A BRASSÓI LAPOK könyvtárából is megtekinthető.

Megint tüntetett Kolozsvár román diáksága

Fáklyásmenettel az összeesküvés vádjára alól felmentett diákvezérek tiszteletére

— A Brassói Lapok tudósítójától. —

KOLOZSVÁR, április 2. Az ifjúi körvezérek által az összeesküvés vádjára alól felmentett román diákok tegnap Kolozsvárra érkeztek. Kolozsvári kollégáik ebből az alkalomból újból teljes készültséggel akcióba léptek, s a város lakossága már újból el volt készülve a legsúlyosabb botrányokra, de ez alkalommal ilyesmire nem került sor.

Tegnap este az összeesküvésről szóló felmentett vádlottai tiszteletére a kolozsvári diákság fáklás menetben tüntető felvonulást rendezett, amelynek során lelkesen éljenek a kiszabadult diákvezéreket. A menet élén egy diák felvilágított kampós kerestet vitt. Míg a diákok megkezdtek felvonulást, az utat mindenütt nagyobb számban katonaság és a rendőrség szálta meg, de közbelépésükre nem került sor, mert a diákság a demonstráció alkalmával tartózkodott a rendzavarástól.

A tüntető felvonulás után a diákság az egyetem épületébe vonult, ahol tanácskozást tartottak, amely az éjjeli órákig elnyúlt. Ennek lezajlása után a diákság rendben széjjeloszlott.

Megérkeztek a színarsnaut tagjai

Az első hét műsora

BRASSÓ, április 2. A Brassóban vendégszereplő magyar színtársulat tagjai ma teljes számban megérkeztek Brassóba. A társulat kiváló erőkből áll és minden garancia meg van bennük arra, hogy a gazdag és érdekes műsort a közönség legnagyobb meglepedésére játsszák le.

A nők között elsősorban Lengyel Irént kell említeni, aki mint a társulat primadonnája, Temesváron is osztatlan elismerés hősnője volt. A mult évről ismert élénk temperamentumú Somogyi Rózsát, és a nálunk még ismeretlen, de hír szerint, szintén tehetséges és bájos Horth Hella mint szubrettek lesznek erősségei az operettnek. A drámai előadások fő női szereplői újra a magnetikus varázsu nagytehetségű Sugár Teri és a kiváló drámai erővel rendelkező Fekete Irén lesznek. Mellettük Erdélyiné és Lisztiné fognak nagyobb szerepeket játszani, a színművekben és vígjátékokban. A férfiak legnagyobb része is jó és szívesen látott ismerősünk a közelmúltból: Dési Jenő táncoskomikus, Bodor Jenő baritonista, Fassai Károly, a régi, érdemes művész, Zilahy Pál, a zseniális alakító, Horváth László, a tehetséges jellemszínész. Újak Vénusz Árpád és Mészáros Béla bonvivantok, akiknek jelességét hírből és sajtókritikák alapján szintén ismerjük.

A színtársulat előadásainak sora az első héten a következő: Április 6. Vasárnap: A Diadalmas asszony. Hétfőn: Három grácia. Kedden: Három grácia. Szerdán: Diadalmas asszony. Csütörtökön: Tangó királynő. Péntek: Három grácia. Szombaton: Pompadour. Vasárnap délután: Palu rossza, este: Pompadour.

Jegyeket csütörtöktől kezdve a színházi pénztárnál, Redoute, délelőtt 10-től 1 óráig és délután 4-6-ig lehet váltani.

MOLNÁR ZENEMKERESKEDÉS
70. Sz. Műve megrendelést gyorsan és pontosan elintézi. Jegyzékek ingyen.

ELADUNK NAGYOBB TÉTEL
VALÓDI SCHROLL-FÉLE

SIFFONT

38 - lejjel méterét.

WLAAT & WLAAT

BRASSÓ, KAPU-ÚCCA 20. SZ.

A kisebbségi kérdésről és a lefegyverzésről tárgyal az Interparlamentáris Unió Baselben

Beszélgetés Berzeviczy Alberttel, a magyar csoport elnökével

— Bécsi szerkesztőségünkől. —

BECS, április 2. Berzeviczy Albert dr., volt magyar kultuszminiszter a Tudományos Akadémia elnöke ma Bécsen át Baselbe utazott, hogy, mint a magyar csoport elnöke, részt vegyen az Interparlamentáris Unió április első hetében tartandó konferenciáján. A Brassói Lapok bécsi munkatársának alkalma volt a pályaútváron Berzeviczy Alberttel beszélgetést folytatnia, aki a következőket mondotta:

— Az e heti baseli tanácsülés célja az Interparlamentáris Unió nagy nyári konferenciájának előkészítése. A szűkebb körű tanácsulásokon mintegy har-

minc állam képviselője lesz jelen és a magyar csoport nevében valószínűleg én is fel fogok szólalni. Ez egyébként a helyzettől és körülményektől függ. Ezen a tanácsulásokon minket elsősorban a lefegyverzés és a nemzeti kisebbségek kérdése érdekel. Ha szükségesnek mutatkozik, ezeknél a nagyfontosságú kérdéseknél több ízben is felszólalok, hogy minden tekintetben megvédhessem a magyar kisebbségek érdekeit. Miután a mostani ülésnek a nagy konferencia előkészítése a célja, a magyar csoportot csak egyetűl képviselem a konferencián.

Egységespárt alakításán dolgoznak az avereszkánusok és parasztpártiak

Küszöbön a megegyezés

— A Brassói Lapok munkatársától. —

BUKAREST, április 2. Az egységes ellenzéki párt megalakításának munkálatai teljes erővel folynak, s már az elvi kérdésekben majdnem minden irányban megtörtént a közeledés az egyes pártok között.

A román nemzeti párt

végrehajtó bizottsága ma délben tízenként órákor ülést tartott, amelyen megállapították annak a válasznak a szövegét, amelyet a párt Jorga ajánlatára fog adni. A válasz ki fogja fejezni azt az óhajt és azt a reményt, hogy az egységes párt érdekében folytatott tanácskozások teljes megértésre és megegyezésre fognak vezetni.

A teljes megértés azonban még mindig nagyon kétséges; mert szinte kézenfekvő dolog, hogy Jorgának nem fogadhatják el minden irányban a nemzeti párt feltételeit.

Az avereszkánusok

is megkezdtek a tanácskozásokat az egységes párt megalakítása érdekében s amilyen irányt ezek a tárgyalások vettek, a kész szenzáció erejével hatnak:

Averescuék komoly tanácskozásokat folytatnak a parasztpárt vezérrel az egységes párt létrehozása érdekében

Averescu már ma este érkeezni fog Lupuval és Mihalacheval. Másrészt azonban Averescuék a nemzeti párttal is beható tanácskozásokat folytatnak, s mártalan a mainap folyamán a megegyezés létre is jön.

A legfontosabb mind e tárgyalásokban az, hogy annak végcélja az egységes parlamenti harcra irányul.

A fajvédők szembekerülnek a kormánnyal a szanálási javaslat tárgyalásánál

Gömbös Gyula levele Bethlen miniszterelnökhöz

A Brassói Lapok eredeti távirata

BUDAPEST, április 2. Gömbös Gyula nemzetgyűlési képviselő, a fajvédők vezére levelet írt Bethlen István gróf miniszterelnöknek a következő tartalommal:

„A fajvédők képviselői benáto tanácskozás után elhatározták, hogy az ország érdekében mindent elkövetnek az ugynevezett szanálási javaslatok törvényerőre emelkezdése ellen, mert kétfeladunk abban, hogy azok pozitív eredményhez vezessenek. A kormány újból súlyos terheket ró az országra és a polgárookra, még pedig a végleges kibontakozás sikere nélkül, hiszen a kölcsönt magát sem látod biztosítottak, amelyre pedig egész szanálási programot építettek. Mi fajvédők, célszerűbbnek látjuk a járadékárkához hasonló — mondjuk — járadékkorona rendszert, amely Németországban is bevált és amely nem érinti olyan súlyosan az egyéneket. Ezért a kormány pozíciójával szemben támadó vitában mi fajvédők a szanálási javaslat ellen foglalkunk állást. Fogadják nagyrabecsülésem — Gömbös Gyula.”

Felelősséget vállalnak a fajvédők

A fajvédők magatartása ebben a kérdésben egyértelmű, mert Edlhard Tihor is ugy nyilatkozott az Esti Kurir munkatársának előtt, hogy semmiképpen sem honatlatják a kormány ama kívánságát, hogy a szanálási törvényjavaslatokat rövidesen engedjék keresztül a Házon. Szerinte még a javaslat elbuk-

tatásának felelősségét is vállalják a fajvédők.

A háziurak a kormánynál

Tegnap aíták át a kormánynak a háztulajdonosok a legutóbbi országos kongresszusukon hozott határozatot. E határozatban a kongresszus óvást emelt a lakások további két évre szóló lekötöttségével szemben. A szómokokat a határozat átnyújtása közben izgatott közbeiktatások kísérték. Válaszában Vass József népjóléti miniszter kijelentette, hogy a magántulajdönt a házalknál és helyre kell állítani, de ugyanekkor a lakók millióinak érdekeit s figyelembe kell venni. Míg közölték a miniszter válaszát a parlamenten kívül várakozó háziurak csoportjával, a háziurak között nagy zajongás keletkezett.

Akik nem fogadják el a javaslatot

A nemzetgyűlés együttes bizottságai tegnap folytatólagosan tárgyalták a szanálási javaslatot. Várnai Dániel tiltakozott az ellen, hogy a dolgozó emberekre rójják a legnagyobb terheket. A javaslatot elveti. Erdélyi Aladár Várnaival szemben az agráriusokat védte. Ada tokkal mutatta ki, hogy az atók orosz lánrészét a földbirtokosok viselik. Helyteleníti, hogy állandóan kitélezik a nemzetgyűlésen a falu és a város viszonyát. A javaslatot elfogadja. Utána Boross János szólalt fel és hibáztatta, hogy a kormány nem követte Németország példáját és nem vett valutát a rossz papírpénzen. Nem vár nagy eredményeket a kölcsöntől. Bár a javaslatot nem fogadja el, mégsem obstruálja meg. Peyer Károly szerint túl szigorúak a kölcsön

feltételei, azonkívül a kölcsön nem fordítható produktív célokra, csupán az államháztartás egyensúlyának helyreállítására. A javaslatot nem fogadja el. Végül a miniszterelnök szólalt fel és kijelentette, hogy az állás teljesen egyenlően sújtja a munkásosztályt és a mezőgazdaságot foglalkozókat. A Peyer által felvetett lakáskérdésre vonatkozóan kijelentette, hogy értesülése szerint Ársztrában a házak reparációs költségeit a lakók fizették, akik nagyobb terhet viselnek, mint Magyarországon. A lakáskérdést csak a lakások felszabadítására való fokozatos visszatéréssel lehet megoldani.

Gyilkolt a lelkiismeret

Rejtélyes gyilkosság Budapestén

— A Brassói Lapok eredeti távirata. —

BUDAPEST, április 2. Páratlanul érdekfeszítő bűnügyben nyomoz a budapesti rendőrség, amelyről a Magyar Országos tudósító az alábbi jelentést közli: Tegnap estefél megjelent a főkapitányságon Oreszkovits Kornél magántisztviselő, s az ügyeletes rendőrfőkapitánynak átadott egy levelet, amelyben egy kulcs volt. Előadta, hogy édesanyja legutóbb eltűnt Váci-ucca 63 szám alatti házukból. Aznap délután megjelent egy hordár a lakásukon s levelet adott át neki.

A levél rémes dolgokat tartalmazott. Anyja megírja benne, hogy a nála lakott Kaffersberg Irma az elmúlt vasárnap óta meggyilkolva fekszik konyhájának ágyában. Ő nem mert róla szólni senkinek, pedig tudomása volt a gyilkosságról és ő adta el a meggyilkolt ékszereit. Mivel lelkiismerete nem bírta tovább a bizonytalanságot, elhatározta, hogy öngyilkos lesz.

A fiatallembert feljelentése alapján a rendőrség sürgősen megindította a nyomozást, s nyomban rendőri bizottság szállt ki a helyszínre. A detektívök a család szobájában megtalálták a meggyilkolt Kaffersberg Irma holttestét.

A holttest spárgával guzsba volt kötve, feje lepedőre csavarva lógott alá, míg az egész teste piros ágyterítővel volt betakarva. A rendőrorvos megállapította a halál okát. A nyakön és hason több vágás látszik, amelyek közül az egyik átmetszette a leány nyelő és légzőcsövét. Valószínűleg azért kötötték guzsba a holttestet, mert a lakásról el akarták tüntetni, illetve szállítani a nultát.

A tanuvallomásokból megállapították a rendőrség, hogy a kegyetlen rablógyilkosságot március 23-án, vasárnapról hétfőre virradó éjszaka követték el, midőn valószínűleg alvás közben végeztek a tettesek a leánnyal. Megállapítást nyert az is, hogy a rejtélyesen eltűnt Oreszkovitsné a gyilkosság elkövetése után három éjjel a konyhában aludt, tehát ugyanabban a helyiségben, ahol a hullát rejtgetették.

A rendőrség erőiesen nyomoz Oreszkovitsné után, aki alkalmasint részese is volt a gyilkosságnak.

HIREK

Megkezdődött a határszéli román telepítés

NAGYVÁRAD, április 2. Biharvármegyének ama területein, hol a magyarság erősebb tömbökben lakik, a kisajátított földekre hegyvidéki románokat telepítenek le. Tulka és Tamásda községek területein ezeröttszáz hold földet osztottak ki a román telepeseknek. E két községnek s környékének tiszta magyar lakossága volt eddig.

(Személyi változások a brassói térparancsnokságnál.) Opran M. ezredet a brassói térparancsnokságtól a 3. hadtesthez és Timco György ezredet a 30. gyalogezredtől a brassói térparancsnoksághoz helyezték át.

(Beiktatták az új husi püspököt.) Bukarestből telefonálta tudósítónk, hogy a királyi palotában ma folyt le a szokásos ceremóniák között Jacob Antonovicsnak, az új husi püspöknek a beiktatása.

(Bírósági előléptetések, áthelyezések és nyugdíjazások.) Russu Mihály brassói járásbíró a VII. fizetési osztályból a VI. fizetési osztály 2. fokozatába léptették elő. Nagy Emil Pál közlővársárhelyi vezető járásbíró a sepsiszentgyörgyi törvényszékhez tanácselnökké léptették elő. Tana Gyula bíró kinevezték a sepsiszentgyörgyi törvényszékhez. Zakariás Kristóf sepsiszentgyörgyi járásbíró a sepsiszentgyörgyi törvényszékhez. Motet Constantin áthelyezték a fogarasi járásbíróihoz. Pitter Árpád zemesi járásbíró a sepsiszentgyörgyi járásbíróihoz. Szabó György gyergyószentmiklósi járásbíró betegsége miatt április elsőjével a nyugdíjállományba és Laday István szászsebest bíró a rendelkezési állományba helyezték.

(A kolozsvári hadtest új parancsnoka.) Petala Miklós hadtestparancsnokot, a kolozsvári VI. hadtest parancsnokát, határsereg főfelügyelővé nevezték ki a 3. hadsereg felügyelő séghez és helyébe kinevezték kolozsvári hadtestparancsnokká Papp Dániel hadtestparancsnokot, az I. hadtest parancsnokát.

DIVATÁRUNK CSAK TABAKNÁL, KAPU-ÚCRA 38 SZÁM.

(Tisztviselőharc Nagyváradon.) Nagyváradról jelentik tudósítónk: A városi gazdasági tanácsosi állás körül felkavart hullámok még nem csendesedtek le. Bucico Coriolán polgármester és dr. Tatu Miklós gazdasági tanácsos kölcsönösen nyilatkozat-háborút folytatnak egymás között, amelynek hevessége egyre fokozódik. A személyes harcok előzménye a mint már jelentettük, az volt, hogy a királyi dekrétummal gazdasági tanácsosnak kinevezett Tatu Miklós, Bucico Coriolán polgármester önkényesen degradálta. A jogtalanul mellőzött tisztviselő ekkor megtagadta a hivatalos engedelmességet. Ma a polgármester Tatu Miklós, aki a történetek ellenére is a város gazdasági ügyeit állandóan ellátta, rendőri kénálalommal akarta a városházáról eltávolítani. De Catana rendőrprefektus a polgármester e kívánságának nem tett eleget. Erre a polgármester Bukarestbe utazott, hogy ott a belügyminiszternél személyesen panaszoljon Tatu Miklós ellen, kinek — a mint köz tudomásu — az a legnagyobb büne, hogy a városi gazdasági tanácsot a város közönsége most nagy érdeklődéssel néz az ügy fejleményei elé.

Legjobb a városi ruha, mely-kuten csak V. & G. SCHUL-nál.

MODERN MOZGÓ

U
F
E
U F E R I N I
I
N I

(Előléptetés.) Sándor Anna, kolozsvári Államvasúti felügyelőt a III. osztályból a II. osztályba léptették elő.

(Küzdőelem a tüdővész ellen.) Az emberiség egyik legnagyobb veszedelem, a tüdővész ellen folytatott dicséretes küzdelmet Brassóban a Profilatio Tuberculosei, mely nemzetiségi és vallási különbségre való tekintet nélkül részesíti gondozásában és segélyben azokat a szerencsétlen embertársainkat, akiket a tüdővész áldozatul szemelt ki. Ennek az emberbaráti intézménynek a javára két nagyszabású filmet mutatnak be az Apolló Mozgóban április 5-én délután 5 órakor, este 7 és 9 órakor kezdődő előadásokon. Az egyik film a tuberkulózist ismerteti, a másik az utolsó északarki expedíció remek felvételeit tárja a közönség elé. Az Apolló mozgóképszínház igazgatósága az egész bevételt a tüdővész elleni küzdelmet folytató brassói intézmény javára engedi át és ezért kívánatos, hogy az előadásokat minél nagyobb közönség látogassa.

(Református vallásos estély.) A református templomban április hó 6-án vasárnap délután 6 órakor megtartandó vallásos estélyi iránt nagy érdeklődés mutatkozik, ami érthető, mert a rendezésnek sikerült a Tutsek Ilonka és Piroška, Kereszt Károly dr. és Kereszt István dr. közreműködését megnyerni. Az estélyt dr. Szigeti Vilmosné és János Antalné rendezik.

Legelőadás: angol fehérművek méltóké W. & G. SCHUL-nál.

(Halálozás.) Nagyenyed társadalmának gyászja van: Folgovich Sándor közjegyző, a közjegyzői kamara volt elnöke, udvari tanácsos stb. áldásdus munkás életének 84-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. A közbecsülésben álló agastyán, aki ötven évig volt közjegyző és 32 éven át köztisztviselő, aki a szegények támogatója és az igazságkeresők igazi pártfogója volt, általános részvét mellett helyezték a román. kath. egyház szertartása mellett örök nyugalomra.

(A zsebmetszők Eldorádója.) A tövisi állomáson morajló sokaság várja a kolozsvár-galaci vasutat, amelynek közludomás szerint három személykocsijában első-, második és harmadosztályú utasok zavaros tömege szokatlan közelharcot vívni egymással. A vonat berobog s a méhraj meglepi a kocsik belsejét, folyosóját és lépcsőit. Bent egy-egy nyakleves, oldalbalókés, ruhatépes nyomán támadt méltatlankodás panaszos akkordjai röpködnek. Egy-egy első osztályú jeggyel ékesített kalapjával felugrik a már kiinduló vonat harmadosztályú kocsijának peronjára. Egy csizmás, bőrkabátos ur lök egyet rajta. A vonat aztán elhagyja az állomást. Marosvásárhelyig nincs semmi baj. A sárga jegyes ur, egy bécsi fakereskedő, időközben betolakodik a nép gyermekei közé s kezdi összeszedni magát. Mintha esztét vesztené, egyszerre csak elkiáltja a vész-jelt: — Tolvajok, zsebmetszők. Ellopták 80.000 lejt tartalmazó pénztárcámat. A megrokknyodás átesap a második és az első kocsiosztályon is. Az aranygyűrűs ujjak ijedten tapogatták oldalzebeiket. A vészkiáltásnak visszhangja kerekedik csakhamar. Egy gyergyói kereskedő Ágoston Ferenc is megállapítja, hogy 15.000 lejétől fosztották meg. Mire a vonat a vásárhelyi állomásra ért, a meglopott utasok száma ötre szaporodott. A zsebtolvajoknak jó napjuk volt. Összesen 270.000 lej készpénzjövödelmet jelentett március 27-iki kirándulásuk. A rendőrség természetesen — nyomoz.

(Felhívás.) A brassói református egyházközség presbiteriuma és képviselőtestülete fölhívja a híveket, hogy az 1924. esetleg megelőző egyházi és iskolai adó tartozásait egy összegben, vagy negyedévi részletekben az egyház pénztárába (Ötvös-u. 3.) naponta d. e. 9-12-ig sürgősen befizetni sziveskedjenek. Az egyháztanács és képviselőtestület meg van győződve arról, hogy a hívek átérzik a helyzet nehézségeit és a felhívásnak pontosan eleget fognak tenni és így az egyház nem lesz kényszerítve a közigazgatási végrehajtás igénybe vételére, melyet a polgári hatóság érvényesít a 22.111-1924 évi p. ú. miniszteri rendelet szerint a hátralekösökkel szemben. Az 1924. évi adóki-vetés ellen a jogos felelkezés április 6. délelőtti 12 óráig adhatók be a lelkészi hivatalban.

(*) Dr. Kupferstich Ármán Stt. Gheorghel ügyvéd tudatja a jogkereső közönséggel és kartársaival, hogy ügyvédi működését újból megkezdette.

Lysciform

(*) Eljegyzés. Varró Bertuska Brassó és Mátis József Apácza, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

(Arad a Duna.) Budapestről jelentik: A Duna Bécsig apadóféiben van, lejjebb azonban a mellékfolyók hatása alatt még árad. Ipolynál a Duna tíz fokos áradást mutatott. Budapestben az áradás fél méternél magasabbra növelte a vízszint, úgy, hogy a harmadikára jelzett kulmináció ötszázötvencentiméter körül fog beállani. A víz a rakpartokat mindenütt előntötte.

(Az Erdélyi Segélyiroda), mely Bukarestben értékes szolgálatot tesz az ügyes-bajos erdélyi embereknek, közli, hogy kereskedelmi és pénzügyi dolgokkal nem foglalkozik, hanem az ilyen természetű ügyeket ezentúl a «Siculia» cég alatt alakult bukaresti vállalat (Str. Sfii Voivozi 12) intézi. A segélyiroda kizárólag humanitárius, egyházi, iskolai és kulturális ügyek szerve lesz.

(*) Az Apolló estéli. Az Apollóban olyan nagy sikert aratott Mária királyné csodaszép filmregénye, hogy a mozgóképszínház igazgatósága még csütörtökön is vetíteti Az Élet virága című filmet. Akik megnézték ezt a darabot a szerdai premieren, egytől-egyig meglepődéssel és elragadtatással ajánlották ismerőseiknek a végtelenül kedves, mélyen szimbolikus és főleg tökéletes szórakozást nyújtó filmszenzációt. Péntektől kezdve egy izig-vérig modern, lenyűgöző hatású cirkusz drámát játszik az Apolló Tűzkerék című. A film legutóbb Temesvárott és Aradon frenetikus sikert aratott.

Tökéletes szabású raglának csak NEUMANN-nál.

(*) Modern Mozgó. «Önfeláldozás» és az «Elrabolt királyfi» egy estén lesz bemutatva. Az Önfeláldozás egyike a leghangulatosabb francia dráma-knak, főszerepeit pedig a legjobb francia színészek játsszák. A film tartalma, kiállításai, s a kísérő zene a legkényesebb ízlést is kielégíti. Az elrabolt királyfi egy mesejáték, főszerepeit a legünnepelebb nagyváradi ur gyermekek játsszák. A közeljövőben Brassóban is helybeli urigyerekkel ugyanilyen filmet fognak készíteni. Kicsi nyek s nagyok egyaránt gyönyörködhetnek ebben a kedves filmben. Szerdán és csütörtökön vetítik az önfeláldozás és az Elrabolt királyfi filmeket. Szomb-

ton jótékonycélú előadás lesz a Modern Mozgóban a helybeli internacionális vöröskereszt egylet javára, az igazgatóság a teljes bevételt átengedte. Tuberkulózis című tudományos film kerül bemutatásra, harc az emberiség megromlója ellen. Hogyan védekezzünk a tuberkulózis rombolása ellen. Rasmusen utolsó északarki utazása a második film mely a tuberkulózissal egyszerre lesz vetítve, bár e filmek hosszabb időre voltak a Modern Mozgó játékrendjébe beillesztve, de a jótékony cél javára ezen filmek előadásáról lemondott az igazgatóság, minden kultur és szegény embernek meg kell néznie ezeket a filmeket. Jön Pat és Patachon. Jön Uferini. Kedvezményes jegyek az «Orient» hirdapirodában kaphatók.

Legnagyobb választék újdívat-különlégekben

W. & G. SCHUL-nál.

(Munkaközvetítés.) A brassói állami munkaközvetítő (Hirschler-ucca 26. szám, telefon 338) utján keresnek foglalkozást: 2 ács, 2 autószerelő, 4 autószerelő, 14 asztalos (butor, épület), 5 cipész, 2 fehérszűtő, 2 férfiszabó, 2 gépész, 1 gépkazánfűtő, 12 géplakatos, 1 kádár, 9 kenyérszűtő, 3 fűszerkereskedő, 10 kőműves, 5 lakatos, 1 légszusz és vízvezeték szerelő, 1 mázoló és fényező, művezető bu torasztalos felső faipari vezetésig, 12 pin cser, 2 vasesztergályos, 3 vasöntő, 5 elárusítónő, 2 erdőkezelő, 20 hivatalnok, 1 pénztárnoknő, 2 gazdasági, 6 gépirőnő, 1 varrónő, 2 éjjeli őr, 1 gazdasszony, 5 gyár rimunkás, 15 takarítónő, 2 kocsis, 5 nap-számos, 10 szolga (irodai, üzleti). — Foglalkozást kaphatnak: 1 műköszőrő, 4 egyenruhás, 2 nőszabó, 1 cipőfűzőkészítő, 1 mázoló és szobafestő, 1 fény-képész vidéken, 1 kovács, 1 telefonsze-relő, 30 női háziasszony, 4 szakácsnő.

Aki az egészségre annyira ártalmas dohányzástól egészen le akar szokni, vagy azt a minimumra korlátozni, használja a biztos hatást

“ANTIFUMAL”

Már egyszer használtál elegendő, hogy undort érezzen, mielőtt akár cigarettára, akár szivarra, vagy pipára rágyújt. Így kellemes és hasznos élményt minden dohányoshoz mellékelik. Egy üveg ára 75 le, barmentes szállításal és utánvétellel. Kiszállítás: apató: FISCHER JÁNOS gyógyszerárban Lugo-ii k. (Bánu)

Cépfestést, fényezést, mázolást és minden e szakmába vágó munkát vállal: Helyben és vidéken szolid árak mellett, jótállással:

Schweller Albert
Brasov, Kolostor-ucca 31. szám.

FONDEE 1845.

M. Neumann

BRASOV

I osztály.

KÜLFÖLDI GYAPJU-SZÖVETEK.
ENGROS

DETAIL

II osztály.

Uri szabóság.

III. osztály.

KÉSZ FÉRFI ÉS GYERMEKRUHÁK.
RAGLÁNOK ÉS BŐRKABÁTOK.

IV. osztály

Ujoman nyílt!

Uridivat.

HABIG KALAPOK.
KEZTYÜK.
NYAKKENDŐK.
FEHÉRMŰVEK.

Közzgazdaság

Az állam nyers petroleum-járulékaiknak árlejtése

Román petroleumtisztítók szindikátusa tette a legkedvezőbb ajánlatot

A Brassói Lapok tudósítójától.
BUKAREST, április 2. Tegnap volt az árlejtése annak a nyers petroleum-mennyiségnek, amelyet az állam a petroleumkitermelő vállalatoktól állandó járulékok fejében kap. Az állam jövedelmek között ez a tétel nagy szerepet játszik, közismert, hogy az angol, amerikai, francia kölcsöntárgyalások alapja ez a nyerspetroleumjárándóság volt és nem ezen, hanem pénzügyi kormányunk lehetetlen politikáján s komikumig menő politikáján muli, hogy a hónapokig folyó tárgyalások végül gyászos sikertelenséggel végződtek és nemhogy anyagi erősödést nem hoztak, hanem az országnak ugysis siralmas anyagi hírnevét csak még jobban megépítette a külföld előtt.

A tegnapi árveréshez szintén igen nagy reményeket fűzött a kormány; azt remélte, hogy az a külföldi tőke, amelyet állami kölcsön céljaira nem lehetett bevonni Romániába, ezen a címen magánvállalkozás céljaira mégis kapható lesz. Az azonban a kormány ugy számított, hogy ez az árverés megoldja a külföldi tőke kérdését, mégis csalódott; mert nem egyes üzletek sikerén mulik ez, amelyeknél talán az állam hajlandó elvi ridegségén és elzárkózottságán változtatni, hanem azon, hogy elég belátó és elég elhatározott lesz-e pénzügyi kormányunk ahhoz, hogy eddigi politikájával homlokegyenest ellenkező módon a tárt kapu és a barátságos együttműködés politikájára térjen át azzal a külfölddel szemben, amely ma nem érezheti magát idebenn sem biztonságban, különösen a német tőke nem, sem pedig azzal a mozgási szabadsággal nem rendelkezik, amely nélkül itt érdekeltiséget nem érdemes vállalnia.

Arárlejtésen öt érdekesoport vett részt, az ajánlattevők mindannyian román cégek, vagy érdekközösségek voltak, de mindezek háta mögött külföldi tőke áll, a minthogy a romániai petroleumiparban a külföldi tőke, tulajdonképpen nagy része idegen eredetű. Az árlejtés tárgya évi 10.000 vagon nyersolaj volt, és egyszerre öt évre szóló mennyiség, tehát 50.000 vagon volt lekötve. Az ajánlattevők: a Steaua Romana vezetésével alakult társaság, egy másik csoport a Concordiával az élén; a Romano-Americana társaság; a román petroleumtisztítók szindikátusa és a dézsai petroleumtisztító rt.

Legkedvezőbb a román petroleumtisztítók szindikátusának a «Redeventa» neve alatt benyújtott ajánlata; csak ez az egy vállalkozó tett ajánlatot a teljes mennyiség árát illetően.

Ez az ajánlattevő arra kötelezte magát, hogy az államnak 5 millió dollár, vagy 1 millió lejnyi előleget nyújt s mint legkedvezőbb ajánlattevő, a társaság ennek az összegnek egy tizedét azonnal letétbe is helyezte biztosítékként.

Az ügy minisztertanács elé került, mert a kereskedelmi miniszter egy millió megvalósuló anyagi ügyekben nem dönt; az árlejtés eredményét jegyzőkönyvbe foglalták. A kereskedelmi miniszter azt ígérte, hogy ezzel az egy millió lejjel első sorban az államnak az iparvállalatokkal szemben fennálló adósságait egyenlíti ki.

A német nagyipar válsága a nyersanyagok drágasága miatt

Atisztviselők aranyban csak békebeli fizetésük 40 százalékát kaphatják, az anyagok ára kétszeresre emelkedett

Ön Béla nyilatkozata külföldi tanulmányutjáról.
NAGYVÁRAD, április 1. A nagyváradi kamara kitűnő titkára, dr. Oláh Béla külföldi tanulmányutjáról hazatérkezve, érdekes tapasztalatokról számolt be tudósítónknak. Lehet, hogy az a kép, amelyet a lipcsei és bécsi vásár sikeréről mond, csak a német ipar helyzetének pillanatnyi megromlását jellemzi, de mindenesetre jellemző a mai helyzetre.

Szerint a lipcsei vásár erkölcsileg győzelem, anyagilag azonban alig elismert gyengén sikerült. Ennek közérdeklősége elvitatlanul az, hogy a német iparcikkek ára ma a világátlag alatt van. Ma Németország nemzetközi viszonylatában versenyképtelen s ha pénz-

ügyi viszonyait sikerült le rendeznie, egy újabb probléma toltult előtérbe, nevezetesen a termelés költségeinek oly mérvű csökkentése, hogy a termelés ismét versenyképes lehessen. Ez pedig nehéz kérdés, mert a munkabérek leszállítása a jelenlegi általános drágaság közepette el sem képzelhető, hiszen a munkás ma is csak 40 százalékát kapja békebeli kereseténél, holott a megélhetés jóval fölülte áll a békebeli színvonalnak, a nyersanyag árai pedig a nemzetközi piac törvényei szerint alakulnak ki s egyoldalulag nem befolyásolhatók.

Véleménye szerint a bécsi minifavásár mindíg erős konkurrens lesz a lipcseinek. Kielégítő sikerről beszélni nem lehet, de mégis elsősorban a kedvezőbb termelési viszonyok folytán kialakult előnyösebb árak, másodsorban pedig a bécsi cégek régebbi, sűrűbb és előnyösebb összeköttetései a Kelettel, ennek a vásárnak jövőt biztosítanak. Legkiemelkedőbb része volt a vásárnak a nehézipari és az elektrotechnikai osztály, mely valóban bámulatra méltó produkált. A kedvezőtlen konjunktúrák azonban Németországban, Ausztriában és Csehszlovákiában egyaránt éreztetik hátrányos hatásukat s az üzleti életben bizonyos kedvezetlenség észlelhető, mely pedig rendszerint a gazdasági válság hírnöke.

A mai pénzpiac

Szerda, április 2.

A világpiacra a francia frank ismét hatalmasan emelkedett, s az olasz líra is javult. Javult a lej is, de úgy látszik, mintha a lej zürichi jegyzése épen olyan alaptalan volna, mint a koronáé, mert az ottani javulással szemben ittthon a lej romlása következett be.

A belföldi pénzpiac egy valószínűségi valuta-pánik izgalmaival éli át.

Mikor a svájci franknak a mai zürichi jegyzése szerint 32,50 lejnek kellene lennie, szakadatlanul emelkedő árfolyamok mellett 35 lejért keresik, de egyáltalában nincs eladó.

Ugyanígy keresik a többi idegen pénznemeket is. Ma reggel még csak 33,75—33,80 lejért keresték a svájci frankot, de Temesvárról izgatott kereslet indult ki, ami az egész piacot befolyásolta és így hamarosan minden kínálat megszűnt. Délután már csak olyan bankközi árfolyamok vannak, amelyeket szívesen fizetnének a valutákért, de üzlet nem jön létre. Becsült árak: angol font 850 lej, olasz líra 8,80, francia frank 11,50, svájci frank 35, dollár 196, egy lejért 360 osztrák, 440 magyar korona.

Mai záratok:

Bukaresti déli zárlat. Devizák: egy francia frank 10,98, egy angol font 833, egy dollár 193,50, egy olasz líra 8,47, egy svájci frank 33,90, egy cseh korona 5,76, száz magyar korona 0,22, száz osztrák korona 0,27.

Zürich. Devizák (zárjében a tegnapi tól való eltérések). Zárlat: egy dollár 570,50 (—egy fél), egy angol font 24,55 (—3) száz francia frank 33,40 (+1,65), száz olasz líra 25,35 (+27 és fél), száz cseh korona 16,95 (—12), száz dinár 7,10, száz lej 3,07 és fél (+12 és fél), tízezer magyar korona 0,80 (+5), tízezer osztrák korona 0,80 és háromnegyed, száz német márka 124 (—1).

Budapesti értéktőzsde. Nyitás április 2. Irányzat tartott. Árfolyamok ezer koronában: Magyar Hitel 760, Osztrák Hitel 267, Salgó 825, Rima 187, Ganz Danubius 4700, Köszén 3900, Schlick 108, Cukoripar 4000, Olasz 31,5, Angol-Magyar 105, Leszámitoló 118, Ofa 750, Hazai Takarékszövetkezet 5775, Fegyver 1560, Déli vasút 104, Államvasút 660, Atlantika 61, Papir 65, Nasici 2925, Földhitel 530, Viktoria 322, Urikányi 1110, Láng 200, Lipták 20, Zabolai 180, Baróti 12, Klotild 160 Hungária 350, Nova 170, Magnezit 3400, Közuti 29.

Budapesti értéktőzsde. Zárlat április 1-én ezer koronában. Egyes papiroknál nagy javulások. Magyar Hitel 775, Osztrák Hitel 263, Salgó 855, Rima 190, Déli vasút 109, Államvasút 680, Kohó 800, Atlantika 62, Ganz Danubius 5050, Papir 60, Nasici 3150, Szlavonia 147, Földhitelbank 510, Viktoria 313, Kereskedelmi Hitel 45, Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 1785, Beocsini 1650, Urikányi 1130, Láng 220, Lipták 20,25, Schlick 111, Brassói 450, Zabolai 192, Baróti 11, Cukoripar 4300, Klotild 160, Temesi szesz 245, Hungária Műtrágya 340, Olasz Bank 30,5, Angol-Magyar Bank 110, Leszámitoló 125, Magyar-Cseh Bank 31, Nova 168, Kronbergerfa 20, Közuti 32, Csáky, 23, Izzó 830, Magnezit 3400,

Viktoria Butor 10, —Ofa 950, Malomsok 15,5, Pesti Hazai 5600, Fegyver 1650. Köszén 450.

A budapesti devizaközpont árfolyomai: Devizák: egy dinár 930—960, egy lej 385—405, egy angol font 323200—333200, egy líra 3295—3400, egy francia frank 4170—4310, egy cseh korona 2245—2315, száz bécsi korona 10615—10945; száz takarékkorona egyenlő 111 papirkoronával.

(—) A fa együ s ü l e t és az UGIR. Az Erdélyi Faegyesület vasárnapi temesvári közgyűlésén bizottságot küldtek ki a Gyártiparosok Országos Szövetségével leendő megállapodás kérdésének tanulmányozására. A tárgyalások még a kezdet kezdetén vannak és mint megtutuk, a fások többsége azért a gondolatért nem is lelkesedik, sőt határozottan ellenzi. Maga Groza Péter azt mondta az Esti Lloyd munkatársának, hogy az UGIR-be való beolvadásnak szerinte nem volna értelme, mert szerinte a Faegyesület erősebb és tevékenyebb szervezet a Gyártiparosok Egyesületénél, nem volna tehát értelme annak, hogy egy erősebb szervezet gyengébbbe olvadjon be. — Legfeljebb arról lehetne szó, hogy a két egyesület fuzionáljon. A közgyűlés többi tárgyai belső ügyek voltak és 12 pont közül hetet le is vettek a napirendről.

(—) Len és kendermag kivitele. Tegnap írták alá azt a minisztertanácsai jegyzőkönyvet, mely a len és kendermag, az erdélyi iskolákból eredő oltott szőlővesszők és a sörös hordók kivitelét engedélyezi. Kiviteli engedélyt e cikkekre többé nem kell kérni. A len és kendermag kiviteli vámja vagononként 30.000 lej. Ujabbban a következő kiviteli díjakat módosították: vágott szárnyas kgrként 34 lej, gyógynövénykivonat 1 lej, éfennitlenek vagononként 1000 lej, nyers gipszkő 1500, terményamidon, keményítő, dextrin, cipészcsiriz burgonyából, búzalisztből stb. 20.000 lej; ezek után az árak után nincs bizományi díj.

UDONSÁG I KELLERMANN UDONSÁG I
(Az alagut szerzőjének) gyönyörű regénye
Schweedenklee utolsó szerelme.
Magyarra fordította Szederkényi Anna.
ÁRA Kapható minden könyv- és újságárusítónál.
45 LEI Megrendelhető a Brassói Lapok könyvosztályától.

SPORT

(x) A magyar vívószövetség három nyilvános versenyre kötelezi az olimpiai jelölteket. A magyar vívószövetség plenaris ülésén Nagy Béla dr. elnök indítványára aká a válogatás kérdését ismertette, kötelezte vívóit, hogy legalább három versenyen jelenjenek meg azok a vívók, akik a magyar színekét az olimpiászon képviselni akarják. Az öreg gárda tagjai sérelmesnek tartják ezt a döntést, mert konzervatívabbak legfeljebb egy versenyen való megjelenést tartják szükségesnek és ezért a kérdést továbbra is napirenden óhajtják tartani.

(x) Kötelező sport a katonaságnál. A romániai sport fejlesztése szempontjából igen nagy fontosságú hadügyminiszteri rendelkezés látott napvilágot az elmúlt napokban. Maradarecu hadügyminiszter kötelezővé tette a katonák sportolását és minden ezrednél külön oktatótiszteket vannak, akik vívás, labdarugás és az atlétika különböző ágaiat kívül a szabad tornát is kinttálják.

(x) A KAC visszakapja működési engedélyét. Mint ismeretes, a bukaresti központ feljelentés alapján megvonta a KAC működési engedélyét. A Kolozsvári Atlétikai Clubnak sikerült a vádakat alól tisztáznia magát és rövidesen visszanyerni működési engedélyét. A KAC játékosai különben szorgalmasan treníroznak, és dr. Hirsch különösen jó formában van.

(x) Francis Charles és Kid Lewis találkozása. Az egész sport világot élénken foglalkoztatja a két boxfenomen találkozása. Kid Lewis három súlycsoportban mondhatta egyszerre magának a büszke bajnok címet Welter közép és kisnehézsúlyban, míg Francis Charles Franciaország közép-súlyu bajnoka és a legjobb francia boxolóknak és egyúttal a legzszebb atlétak jelzőnek a viselője is. Ha a franciának sikerül ellenfelet legyőznie, ami kitünő formáját tekintve valószínű, úgy a legkomolyabb jelöltje Európa bajnokságának, melyet jelenleg Roland Todd tart.

Kiadó: »Brassói Lapok« nyomdája.

Simonyi obesterné.

A »Brassói Lapok« eredeti regénye. (77)

Irtá: KELEMENNÉ ZATHURECZKY BERTA.

— En is hibás voltam, nemcsak kegyelmed, — felelte az asszony. — Nem anynyira a féltékenység, mint inkább a megalázott büszkeség kintott... Erre hallgattam és nem a szívemre... Vétkeztünk egymás ellen mind a ketten.

— En hibásabb voltam, mert — gyűlöltelek.

— Gyűlöltem kegyelmedet én is.

— Vétettem az Ursten ellen, midőn elhagytam a vallásomat... Ezért büntetett meg olyan nagyon... Ezért vette el az én édes leánykamat...

Könny gyűlt a férfi szemébe.

Puha kendőjével letörülte az asszony.

— Édes György. Temessük el a multat örökre. Zárjuk be a kis Aniskánk koporsójába. És igyekezzünk vigasztalni egymást ezentul.

Milyen jól esett a bánatos férfinak ez a szó: »akis Aniskánk«. Zokogva borult a volt felesége vállára.

A generális urnak ezentul gyorsan haladt a gyógyulás. A sógorait megkérte, hogy keressenek a faluban a számára lakást, mert ő ott akar megtelepedni. Az Apór kúriához közel kaptak is egy megfelelő szállást, mit csinosan rendeztek be az asszonyok.

Odaköltözött kis fiával Simonyi és azután — együtt voltak mindig. Egyszer és mindenkorra megvoltak hiva Annához a kapufelelti házba — vacsorára.

Bármily nehéz teher is az élet, a sors időről-időre megengyíti a szenvedéseinket. És néha kijutnak számunkra olyan napok, amelyek — ha nem is felelnek meg a teljes boldogságnak, — oly közel állanak ahhoz, hogy a későbbi években azt képzelhetjük: hogy megvalósultak az álmaink.

Igy voltak vele Simonyi György és Apór Anna is.

Mindennap csinosan öltözött fel az asszony. Kicsipte magát a generális. György urinak Napsugár kisasszony volt a partnere.

A vacsora után, mi rendesen a vendégek kedvenc eledeléből állt, bementek a napaliba. Az egyik asztalnál kártyáztak dióba és mogyoróba az idős párok. A másik asztalnál játszottak és lármáztak a gyermekek. Napsugár — mint idősebb — mulattatta Györgyöt. Mesét mondott, papircsákókat csinált, mert a fiu esküdzött, hogy ő is generális lesz. Később testvériesen megosztottak a dión és mogyorón, amit nekik adtak az idős párok.

A generális és generálisné gyönyörűen néztek ki a hófehér hajjal. Az egészség és nyugodt életmódtól kipirult arcukkal. A redőknek alig látszott a nyoma.

Egy vasárnap újból együtt volt a sokott társaság. Simonyiék kedélyesen diskuráltak; vitatkoztak. Elévették a kártyát.

— A generálisné ömeltósága csal! — kedélyeskedett Simonyi.

— A generális ur ő exellenciája téved. — Feleli nevetve az asszony. En soha sem csalog.

Hangosan kacagott fel a férfi:

— Soha — nem!...

Kezét rátette a nő kezére.

— Hej Anna! miért nem lehetünk együtt mindig, mint ezeltől!

— Hiszen mindennap látjuk egymást...

— Egy pár órára...

— Hát ez nem elég?

— Nem... Ha újból kezdeném az életet, milyen másképpen rendezném be azt... Sokat vétettem ellened. És sokat vétettem saját magam ellen...

— Tempi passati.

Elgondolkozva nézett maga elé a férfi.

— Hátha visszatérnék a régi religióra?

Az idős nő a halántékáig elpirult.

— És mi lenne akkor a kis fiunkból?...

Györgyből?

Mélyen sóhajtott fel a generális.

— Igazad van: Te jó, te okos, te egyetlen feleségem. Társa az én lelkemnek.

VÉGE.

Ma megjelent könyvalakban

Simonyi obesterné

Ára 70 lei.

Kapható: a Brassói Lapok bizományosainál és minden könyvkereskedésben. — Megrendelhető az összeg előzetes beküldése mellett a »Brassói Lapok« könyvosztályától Brassó, Kapu-ucca 66 sz.

Fürdőigazgatók!

Kitűnő ZENEKAR

összeállítva a legjobb (opera- és filharmonikus-) zenészekből, keres alkalmazást

nyári szezonra.
20-30 személy.

Sokoldalú, dúz program m.
Sétatérzene, koncert, tánc stb.
:: esetleg mozgó is. ::

Érdeklődők forduljanak 8407. szám alatt a kiadóhivatalhoz.

Mielőbbi belépésre keresünk
szakképzett, hosszab gyakorlattal bíró

főmolnárt

3 vagonos magcsőrelésű kereskedelmi és vámmunkában.

Csakis elsőrendű, teljesen önálló szakemberek nyújtsák be ajánlatukat, fizetési igényeik megjelölésével a LOVRINI HENGEROZMALOM RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, LOVRIN (Bándt) címre. 487

Fajtiszta német-országi magvak,
főzelék, virág és takarmány magvak,
gyümölcsfa csemeték
nagyban és kicsinyben kaphatók.

„VIKTORIA” R.T.

kertészetében és magkereskedésében, Nagyvárad, Bulev. Reg. Ferdinand (Rákóczy-ut) No. 53. Kérjen árjegyzéket!

„Rador” No. 1210 490

Kertészek,
magkereskedők,
gazdálkodók

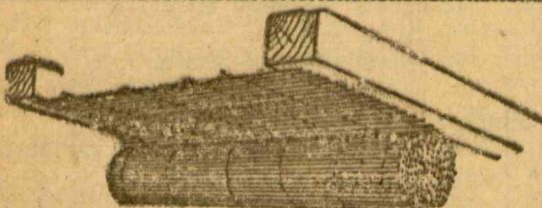
kérjék s ingyen kapják meg árjegyzékünket

MAGVAINKRÓL ÉS GYÜMÖLCSFA CSEMETÉINKRÓL

„VIKTORIA”

kertgazdasági és magtermelő R.T.

Nagyvárad, Bulev. Reg. Ferdinand No. 53.

A Bacula-mennyezet

(deszkaszalozás nélkül) hasonló jó minőségben sokkal olcsóbb, mint a nádazott mennyezet,

BACULA-mű Ganzert & May Brassó

BOLONYA, Jancsi-sor 3. Telefon: 3-66.

Állandó raktár:

Arad: Merle Géza, okl. mérn. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 44.

Bukarest: M. Askenasy, Bulev. Besarab 143. Telefon: 26/16.

Braila: I. Axelerat & Comp. Str. Regala — Colț Plevnei. Telefon: 60/1.

Kolozsvár: Szénási I. cal. Mánastur 8. Telefon 3/48. — Nagyszeben: Falpar R. T. Háromcserefa-utca. Telefon: 68. — Temesvár: Polgár A. & Társa R. T. III. Bulev. Carol 46. Telefon: 77. — Giurgiu: I. Carnabatu. 8974

8974

8974

8974

8974

8974

8974

8974

8974

8974

Hölgyek! 2000 női átmeneti- és szalmakalap érkezett

K. Szabó Rózsika Kapu-utca 40. sz. alatti kalapüzletébe, U. m. Tagál, pikó, Lisré Remájé, pedál stb. — Minden hölgynek saját érdeke mielőtt kalapját beszerezné, raktáramat megtekinteni, mely utolérhetetlen olcsó és szép. — **Masamódok, engros vételnél óriási kedvezményben** részesülnek. — **Tagál kalapok diszítve 175 lei.**

2081

Soci György posztóáruháza

NAGYBAN ÉS KIOSINYBAN

BRASSÓ, WEISZ MIHÁLY-UTCA 18.

A nagyérdemű vevőközönség

BEŐSES TUDOMÁSÁRA ADOM, HOGY

megérkeztek a legújabb tavaszi és nyári csehországi szövetek

ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN. AZON KELLEMES HELYZETBEN VAGYOK, HOGY A LEGKÉNYESEBB IZLÉST IS KIELEGÍTHETEM. ÁRUIM A LEGJOBB MINŐSÉGŰEK.

Világhírű gyárakból

SZEREZTEM BE ÉS MIVEL KEDVEZŐ KONJUNKTURÁJU VALUTÁVAL FEDEZTEM, AZ ÁRAKAT UGY KALKULÁLTAM, HOGY A TISZTELT VEVŐKÖZÖNSÉG, HA NÁLAM SZERZI BE SZÜKSÉGLETÉT,

25%-ot takarít meg

EVVEL ALKALMAT NYUJTOK ARRA, HOGY BÁRKINEK MÓDJÁBAN LEGYEN SZÉPEN ÉS OLCSON RUHÁZKODNI. TISZTELETTEL: SOCI GYÖRGY.

2038

VISSZAJÖTTEM PÁRISBÓL!

és így abban a helyzetben vagyok, hogy

legújabb szezon kalapmodellekkel

első kézből szolgáljak.

Wagner Katalin kalapszalonya, Brassó Kórház-u. 19 és Lóplac 11.

10273

Ia. feketehalmi száraz búktüzfára

rendelések felvételnek a

MORSCHER A., Kolostor-utca 11 és SCHWABE ÉS TÁRSA, Kórház-utca 64 alatti üzlethelyiségekben. Saxonia 2090

„PHILIPS”

HOLLANDIAI IZZÓLÁMPAGYÁR

KÉPVISELETE

ERDÉLY ÉS BÁNÁT RÉSZÉRE

CAROL GOMBOS

TIMIȘOARA,

IV. STRADA JOAN GHICA 15.

„Rador” No. 1507 492

ELCISERÉLNÉM

két szobából álló kereskedelmi v. ügyvédi irodának is alkalmas kapu-utcai lakásomat egy két szobás és konyhás lakással a mellék-utcaiban, esetleg a külvárosokban is. —

Érdeklődők forduljanak a „SAXONIA” hirdetőirodához, a Kolostor-utcaiban.

8974

IRODAKISASSZONY

FELVÉTELEK

„STEUA ROMÂNIEI” BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGNÁL, BUZÁSÓR 9., II. EMELET.

8974

8974

8974

8974

Nagy árleszállítás!

Mai naptól kezdve

PALMA

kaucuk sarok és

PALMA

kaucuk talp a legolcsóbb viselet.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szó ára: 2- lei. — Vastagabb betű 4- lei. Legkisebb apróhirdetés 20

10- vagy két női szabósegédet keresek k. ra. Ugyanitt ügyes varróleányok felvételére. Raab, Kórház-utca 24.

Intelligens, keresztény fiatal segéd női divatmábol, aki a román, magyar és német nyelvet kétélesen bírja és a kirakatrendezéshez is ért. vétetik Csermák Máttyás női divat üzletében, marosszigeten.

Eladó egy 6 lóerős német gyártmányú alig nált benzínmotor cirkulával, az ára 30.000 lei, személyesen tárgyalok. Urai Lajos Násfalán, Salaj.)

Volt egyetemi hallgató, irodai pramint tisztviselő vagy mint gyakornok helyben vidéken bármilyen állást vállal román-magyar német nyelvismerettel. Szíves megkeres. „Szorgalmas” jellegre a kiadóra kértnek.

Eladó Besztercen egy éjjeli mulató 11 szobával berendezéssel. Cim: Bistrița, Állatvásár. Rögtön átvehető.

Négylovas, rézkulcsos, teljesen jókarban levő szerszám hozzávaló négyes gyepölővel eladó. tekinthető Rapusi szígyártónál Tasnád. (S megye.

Széna préselve és lazán nagyobb mennyiségű eladó. Zakariás Andor Szépviz.

Egy könnyű, 2 méter átmérőjű, 50 cm. szélességű szilkerék eladó. Donner Cornel tanácsos, Târgu-mureș, tisztviselő telep.

Kerestetik szakácsné ki a mosást is elvégző helyre, fiatal párhoz, 600 lei havli fizetés. București, Popa Nou 15.

Eladó egy komplett temetkezési intézet rabonként vagy együtt. Cim 8832, szám a kiadóban.

Alkalmi vétel! Egy gyászokci, fekete, egy fehér, egy koszuu kocsi, különféle és rangu ravatal. Erckoporsók, gyertyatartók, ros és angyalos, testőr ruhák. Cim 8331, szám a kiadóban.

Több vadonatúj hálószooba berendezés, szék két szekrény eladó. Vár-utca 56. udvarban.

Eladó egy luxus Ford automobil teljesen jóban. Cim Hotel Strugure, Brașov.

Falcolt és hódfarku cserép kapható Ób. Malom-utca 53.

Gróf Mikos Ármán gazdaságában három elsőrendű shimethali **tenyészbika** eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál jószágigazgató Zabolaferestrau.

Két személyre csinos butorozott szobát sek április 1-ére. Ajánlatokat kérem a kiadó talba Deesy Jenő névre.

Eladó 6-os Hoffher és Schranz **cséplő** garnitúra körfűrész és tűzfecskendő. Csak személyesen tárgyalok. Cim: Romántepl. ucca 101, Brașov.

Fűrészgépi gépész elsőrangú ismerettel és nagy gyakorlattal állást keres. ves meghívásokat „Fűrész” jellege alatt a kiadó kérék.

Keresek magas fizetés mellett egy jól tudó mindenek szakácsnőt vidékre. Kisegítő is van mellette. Cim 8057 sz. alatt a kiadóban.

Naponta friss tehéntej kapható terje 6-25 lei, az Általános Fogyasztási Szövetzetben. (Pénzügyi palota.)

Varrónőt és tanulóleányt keres azonnali belépésre. Jancsó, Cerna-u. 2.

Ki tudna spanyol nyelvet tanítani Cim 8403 sz. alatt a kiadóban.

Keresek jól főzni tudó gazdaszonyt. Barátos, Gy. Hirschfeldné, fűrésztelep.

Egy Singer-féle férfiszabó varrógép eladó. Gácsmajor 16.

Keresek megvételre 1000 mm. csőszekrényt ármegjelöléssel. Cim Sipos Mihály péz Csikszentmihály.

Puhafás több évi gyakorlattal üzemvezető fűrészkészítő vagy nagyobb detail vezetésére alkalmas. Megkereséseket „Puhafás” jellegre a kiadó hivatal továbbít.

Egy fiatalember óvadékkal bizalmi állást azonnali belépésre. Cim 8898 sz. alatt a kiadóban.

Eladó házhelyek 55 lei méterenként. Zajzoni-ut 22 sz. alatt.

Harisnyakötő gépek eladók. Kórház-utca 84 sz.

8974

8974

8974

8974

8974

8974

8974

8974

8974

8974

8974

8974

8974

8974

8974